

Prima instanță: Judecătoria Centru mun. Chișinău
Judecător: A. Gafton
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Guzun, A. Nogai, V. Brașoveanu
Instanța de recurs: CSJ
judecători: T. Chișca-Doneva, M. Ghervas, I. Druță

Dosarul nr. 2rh-167/16

Î N C H E I E R E

17 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic, Ion Druță

examinînd cererea de revizuire declarată de către Andoni Iurie,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Hadei Eduard
împotriva lui Andoni Iurie cu privire la încasarea datoriei,
împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2016, prin care a
fost respins recursul declarat de Andoni Iurie și menținută încheierea Curții de
Apel Chișinău din 01 martie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel
depusă de Andoni Iurie pentru neînlăturarea neajunsurilor din cererea de apel,

c o n s t a t ă :

La 20 septembrie 2011, Hadei Eduard s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Andoni Iurie cu privire la încasarea sumei, conform contractului de împrumut.

Prin hotărîrea Judecătoria Centru mun. Chișinău din 22 mai 2015, acțiunea a fost admisă integral. S-a încasat din contul lui Andoni Iurie în beneficiul lui Hadei Eduard datoria în mărime de 16 960 Euro, 9 384,78 Euro cu titlu de dobîndă de întîrziere, în total suma de 26 344,78 euro, și 16 950 lei cu titlu de cheltuieli de judecată legate de plata taxei de stat.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 18 iunie 2015, Andoni Iurie a depus apel, solicitînd inclusiv și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2015, s-a admis parțial cererea de scutire de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Andoni Iurie, cu acordarea apelantului unui termen pînă la 17 noiembrie 2015, pentru achitarea taxei de stat în sumă de 6 356 lei.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 ianuarie 2016, s-a respins recursul declarat de Andoni Iurie, fiind menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2015.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016, cererea de apel depusă de Andoni Iurie a fost restituită, pentru neînlăturarea neajunsurilor din cererea de apel.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2016, s-a respins recursul declarat de Andoni Iurie și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016.

La 29 iunie 2016, Andoni Iurie a depus cerere de revizuire, solicitând casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2016 și încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, pentru judecarea în fond a cererii de apel.

În motivarea cererii de revizuire, a indicat că au apărut circumstanțe noi, care nu erau cunoscute și care sunt esențiale pentru examinarea justă a cererii de recurs. Astfel, conform extrasului medical eliberat de Centrul de Sănătate Codru nr. 2 din 24 iunie 2016, se confirmă că în perioada 15 februarie 2016 – 28 martie 2018, Andoni Iurie era suspectat de îmbolnăvire de tuberculoză, fiindu-i interzisă apariția în locuri publice.

Verificând temeiurile invocate în cererea de revizuire în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC cu anexarea probelor ce le confirmă.

Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 din Codul de procedură civilă care poartă un caracter exhaustiv.

Instanța de judecată reiterează că, revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului. Prin urmare, nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar acelea care întrunesc exigențele legii.

În conformitate cu prevederile art. 449 CPC al RM, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărîrea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărîrii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărîrea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărîre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărîrii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Colegiul relevă că revizuirea unei hotărîri emise de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărîrii, probează existența unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond.

Din textul cererii de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că revizuentul solicită revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2016, invocînd în calitate de temei lit. b) a art. 449 CPC.

Astfel, potrivit normei invocate, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul în baza temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente.

Pentru acest temei de revizuire, esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărîrii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărîrii.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice

circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

La caz, Colegiul conchide că revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire, iar circumstanțele invocate de acesta nu pot fi calificate drept circumstanțe și fapte esențiale a pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului și că ultimul a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Cu referire la pretinsa circumstanță nouă aflată de revizuent precum că extrasul medical eliberat de Centrul de Sănătate Codru nr. 2 din 24 iunie 2016, confirmă că în perioada 15 februarie 2016 – 28 martie 2016, Andoni Iurie era suspectat de îmbolnăvire de tuberculoză, Colegiul îl reține ca fiind irelevant în contextul speței, or înscrisul respectiv de facto nu exista la momentul examinării cauzei în ordine de recurs.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit conchide că circumstanțele invocate de revizuent drept temei de revizuire, nu se încadrează în cele exhaustiv prevăzute la art. 449 CPC.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului CEDO, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. Romania*, *Roșca v. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un recurs camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare. Din considerentele menționate Colegiul consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Astfel, Colegiul conchide că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, or retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți, întrucât se încalcă principiul stabilității

raporturilor juridice, fiindcă unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea (art. 449 CPC) admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Andoni Iurie împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2016, emise în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Hadei Eduard împotriva lui Andoni Iurie cu privire la încasarea datoriei.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Mariana Pitic

Ion Druță